

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο: ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΤΑΛΑΝΤΩΣΕΙΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ 1.1: ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ - ΑΠΛΗ ΑΡΜΟΝΙΚΗ ΤΑΛΑΝΤΩΣΗ (ΚΙΝΗΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ)

1. Σώμα εκτελεί Α.Α.Τ. με περίοδο $T = 2 \text{ s}$ και πλάτος ταλάντωσης $A = 0,1 \text{ m}$. Τη χρονική στιγμή $t = 0$ το σώμα διέρχεται από τη θέση ισορροπίας του με θετική ταχύτητα. Να υπολογιστούν:

α) η συχνότητα και η γωνιακή συχνότητα ταλάντωσης.

β) το πλάτος της ταχύτητας και το πλάτος της επιτάχυνσης.

γ) Να γραφούν οι εξισώσεις της απομάκρυνσης, της ταχύτητας και της επιτάχυνσης σε σχέση με το χρόνο, $x = f(t)$, $v = f(t)$ και $a = f(t)$ αντίστοιχα.

2. Σώμα εκτελεί Α.Α.Τ. και η εξίσωση της απομάκρυνσης σε σχέση με το χρόνο είναι: $x = 0,2 \cdot \eta\mu 2t$ (S.I.). Να υπολογιστούν:

α) η γωνιακή συχνότητα, η περίοδος και η συχνότητα ταλάντωσης.

β) το πλάτος της ταλάντωσης, το πλάτος της ταχύτητας και το πλάτος της επιτάχυνσης.

γ) η απομάκρυνση τη χρονική στιγμή $t = \frac{\pi}{8} \text{ s}$.

$$\text{Δίνεται } \eta\mu \frac{\pi}{4} = \frac{\sqrt{2}}{2}.$$

2α. Σώμα εκτελεί Α.Α.Τ. και η ταχύτητα μεταβάλλεται σύμφωνα με τη σχέση $u = 2 \cdot \sigma\upsilon\nu 4\pi t$ (S.I.)

Να υπολογιστεί:

α) Η απόσταση των δύο ακραίων θέσεων.

β) Η επιτάχυνση όταν η απομάκρυνση του σώματος είναι $x = +A$.

γ) Η ταχύτητα τη χρονική στιγμή $t = \frac{1}{12} \text{ s}$.

δ) Αν η μάζα του ταλαντούμενου σώματος είναι $m = 0,2 \text{ kg}$ να υπολογιστεί η σταθερά επαναφοράς του συστήματος και ο ρυθμός μεταβολής της ορμής τη χρονική στιγμή κατά την οποία

η απομάκρυνση είναι $x = -\frac{A}{2}$.

$$\text{Δίνεται } \sigma\upsilon\nu \frac{\pi}{3} = \frac{1}{2} \text{ και } \pi^2 \simeq 10.$$

3. Σώμα μάζας $m = 4 \text{ kg}$ εκτελεί Α.Α.Τ. με εξίσωση απομάκρυνσης της

μορφής $x = A \cdot \eta\mu\omega t$ ενώ η σταθερά επαναφοράς του συστήματος είναι 400 N/m . Το σώμα μετά από 3 πλήρεις ταλαντώσεις έχει διαγράψει τροχιά μήκους $d = 0,6 \text{ m}$.

Να υπολογιστούν:

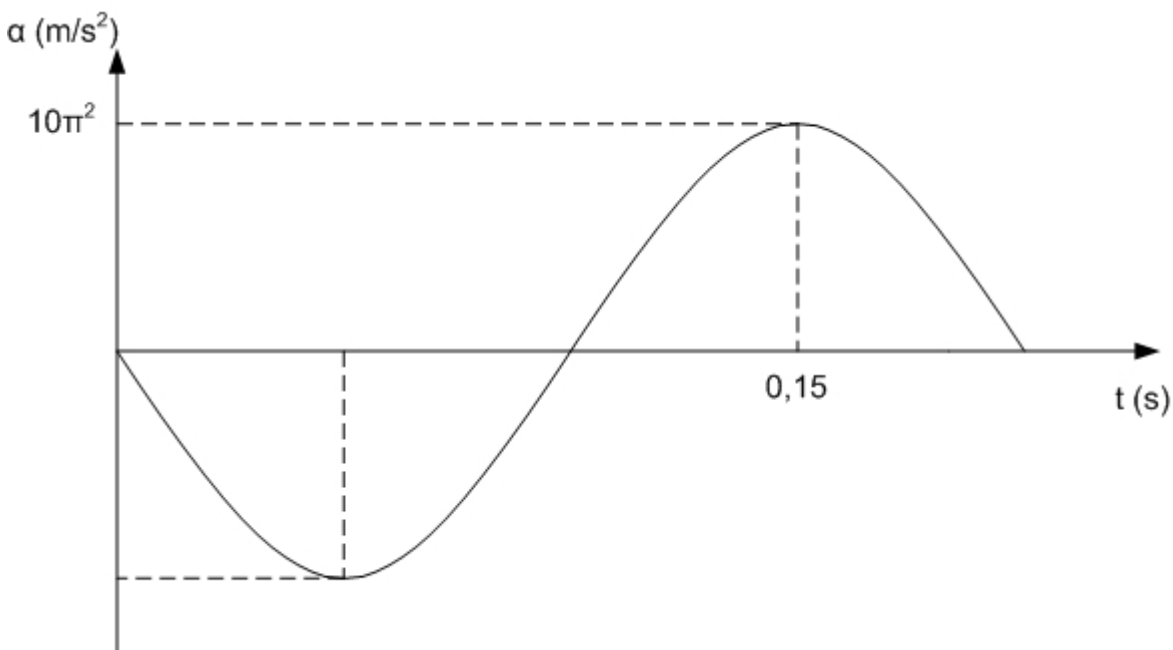
- α) η συχνότητα ταλάντωσης,
- β) το πλάτος της επιτάχυνσης,

γ) ο ρυθμός μεταβολής της ταχύτητας τη χρονική στιγμή $t = \frac{\pi}{40} \text{ s}$,

δ) το έργο της δύναμης επαναφοράς καθώς το σώμα μεταβαίνει από τη θέση ισορροπίας στην ακραία αρνητική θέση.

Δίνεται $\eta\mu\frac{\pi}{4} = \frac{\sqrt{2}}{2}$.

3α. Σώμα εκτελεί Α.Α.Τ. Στο παρακάτω σχήμα φαίνεται η γραφική παράσταση επιτάχυνσης-χρόνου:

Να υπολογιστούν:

- α) Το πλάτος της ταλάντωσης.
- β) Η συχνότητα και η γωνιακή συχνότητα.
- γ) Να βρεθεί η εξίσωση ταχύτητας-χρόνου και να σχεδιαστεί το αντίστοιχο ποσοτικό διάγραμμα.
- δ) Να κάνετε το διάγραμμα επιτάχυνσης-απομάκρυνσης (ποσοτικό).

4. Σώμα εκτελεί Α.Α.Τ. με εξίσωση απομάκρυνσης της μορφής $x = A \cdot \eta\mu\omega t$. Η συχνότητα διέλευσης του σώματος από τη Θέση Ισορροπίας είναι 2 Hz ενώ η ακραία θέση ταλάντωσης απέχει από τη Θέση Ισορροπίας απόσταση $d = 0,4 \text{ m}$. Η σταθερά επαναφοράς της ταλάντωσης είναι $D = 100 \text{ N/m}$. Να υπολογιστούν:

α) η περίοδος της ταλάντωσης.

β) η μάζα του ταλαντούμενου σώματος.

γ) οι χρονικές στιγμές κατά τη διάρκεια της πρώτης περιόδου στις οποίες η απομάκρυνση είναι $x = +0,2\text{ m}$.

δ) η ταχύτητα τις ίδιες χρονικές στιγμές.

$$\text{Δίνεται } \pi^2 \simeq 10, \eta\mu\frac{\pi}{6} = \frac{1}{2}, \sigma\upsilon\nu\frac{5\pi}{6} = -\frac{\sqrt{3}}{2}, \sigma\upsilon\nu\frac{\pi}{6} = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

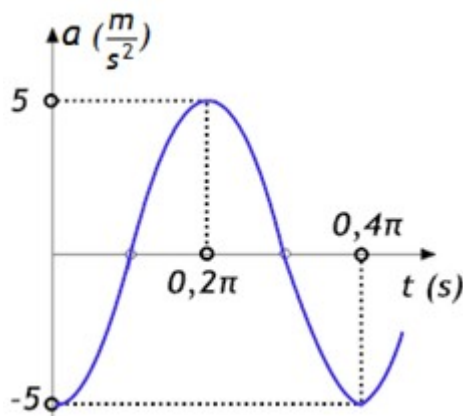
4α. Στο παρακάτω διάγραμμα παριστάνεται η επιτάχυνση ενός σώματος μάζας $m = 2\text{ kg}$, που εκτελεί απλή αρμονική ταλάντωση σε συνάρτηση με το χρόνο.

α) Να υπολογίσετε τη γωνιακή συχνότητα ω και το πλάτος ταλάντωσης A .

β) Να γράψετε την εξίσωση που δίνει τη φάση της ταλάντωσης ϕ σε συνάρτηση με το χρόνο t .

γ) Να παραστήσετε γραφικά την επιτάχυνση a σε συνάρτηση με την απομάκρυνση x , σε κατάλληλα βαθμολογημένους άξονες.

δ) Να υπολογίσετε την αλγεβρική τιμή της ορμής του σώματος τη χρονική στιγμή $t_1 = \frac{\pi}{30}\text{ s}$.

$$\text{Δίνεται ότι: } \eta\mu\frac{2\pi}{3} = \frac{\sqrt{3}}{2} \text{ και } \sigma\upsilon\nu\frac{2\pi}{3} = -\frac{1}{2}.$$

5. Σώμα εκτελεί Α.Α.Τ. με εξίσωση απομάκρυνσης $x = 20\eta\mu 10\pi t$ (x σε cm και t σε s). Να υπολογιστούν:

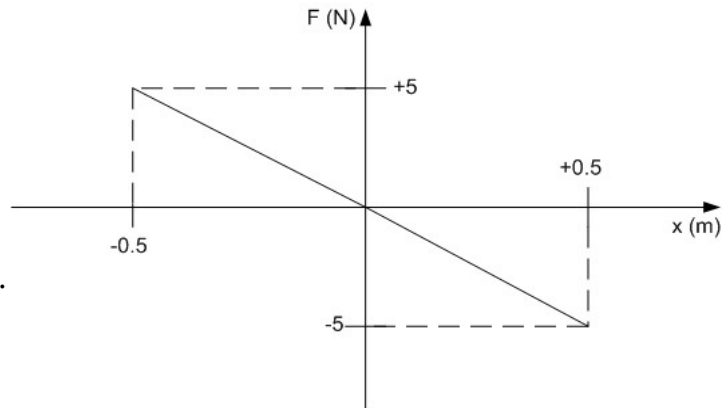
α) ο ρυθμός μεταβολής της φάσης,

β) η ταχύτητα τη χρονική στιγμή $t = \frac{1}{60}\text{ s}$.

γ) Να γίνει το διάγραμμα φάσης-χρόνου για τις τρεις πρώτες ταλαντώσεις.

$$\text{Δίνεται } \sigma\upsilon\nu\frac{\pi}{6} = \frac{\sqrt{3}}{2}.$$

6. Σώμα εκτελεί Α.Α.Τ. με εξίσωση απομάκρυνσης της μορφής $x = A \cdot \eta\mu\omega t$. Το σώμα μετά από χρόνο 5 s έχει πραγματοποιήσει 50 πλήρεις ταλαντώσεις. Στο παρακάτω σχήμα φαίνεται το διάγραμμα δύναμης επαναφοράς-απομάκρυνσης.

Να υπολογιστούν

α) η μάζα του ταλαντούμενου σώματος.

β) το πλάτος της ταχύτητας.

γ) η διαφορά φάσης μεταξύ των χρονικών στιγμών $t_1 = 0,15\text{ s}$

και $t_2 = 0,5\text{ s}$.

δ) το μέτρο της απομάκρυνσης όταν η επιτάχυνση είναι $\frac{a_{max}}{4}$.

Δίνεται $\pi^2 \simeq 10$.